

GALATIYA

Ini Sa Igsulat I Pabelo

Diyà Sa Umpungan I Hésus

Diyà Uwang Galatiya

Ini Denu Sa Igsulat I Pabelo Diyà Sa Medoo TegeGalatiya

Na, egoh sa keduwà di gulê mig-angay Pabelo i diyà sa medoo menuwa anì tumulù sa Mepion Tegudon denu si Hésus Kelistu, nekeuma ma diyà sa tanà Galatiya diyà sa uwang tanà Asiya. Mig-angay diyà sa medoo menuwa diyà Galatiya, owoy iya sa igtulù di nematay Hésus Kelistu i anì metigtuwan sa medoo salà da. Agulé medoo ma sa etaw migpigtuu dé diyà si Hésus.

Na, egoh i Pabelo miglegkang diyà Galatiya, duen ma sa liyu etaw migtebow da dutu, owoy iya sa igtulù da mekepangunut da ma gaa diyà sa uledin igsgukow i Mosis sa medoo etaw egpigtuu diyà si Hésus anì mealukan i Nemula kagda. Huenan di, nebukul sa pedu sa medoo egpigtuu diyà si Hésus Kelistu.

Na, egoh i Pabelo migdineg denu iya wé, medelamet migsulat diyà kenagda. Sinelepang di diyà siini sulat sa pesuwan da mealukan i Nemula danà da daa egpigtuu diyà si Hésus Kelistu, beken danà da egpangunut diyà sa uledin igsgukow i Mosis.

Migtulù ma Pabelo i diyà kenagda sa mepion adat sa etaw egpigtuu diyà si Kelistu.

Ini Sa Edungan Kagi I Pabelo
Diyà Sa Medoo TegeGalatiya

1 ^{1,2}Na, si Pabelo a egsulat ini i. Egsulat a diyà sa medoo umpungan i Hésus diyà uwang Galatiya. Langun ké dahini egpigtuu, egtulonen ké sa mepion pedu ké diyà keniyu. Aken sa salu i Hésus Kelistu danà ku ginelal da i Hésus owoy si Nemula Emà ta sa mig-enaw

kenagdi egoh di nematay, owoy sinugù da ma aken. Beken etaw daa diyà tanà sa miggelal kenak owoy sa migsugù kenak.

³Egsimbà ké anì mekehaa yu sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula owoy sa melanìh keugpà yu danà sa Emà ta si Nemula owoy si Datù Hésus Kelistu ma.

⁴Na, inunutan i Kelistu sa uyot i Emà ta si Nemula egoh di nematay diyà sa kayu igbugsud anì babaen di sa salà ta anì endà mekeunut ki diyà sa etaw tegebael medaet pigtamayan i Nemula. ⁵Huenan di, meolò Nemula i taman melugay. Amin.

Ini Sa Igtulù I Pabelo Sebaen Daa Sa Tegudon Mekealuk Etaw

⁶Na, tigtu negaip a keniyu, enù ka medelamet yu mighali epgigtuu diyà sa liyu tegudon owoy ininiyugan yu polo Nemula i sa mig-umow keniyu danà sa ketabang i Kelistu. ⁷Dodoo endà duen sa liyu tegudon mekealuk etaw, liyu daa sa tegudon igtulù ku diyà keniyu. Iya sa inikagi ku enù ka duen etaw egbogowen da sa pedu yu enù ka ungayà da hedem mesambian sa Mepion Tegudon denu si Kelistu. ⁸Dodoo sumalà dé sa etaw egtegedon diyà keniyu, iling ka kami ataw ka sa egsugùsuguen i Nemula kedu diyà langit, amuk beken éhê sa tegudon igtulù ké diyà keniyu sa igtulù di, iya sa etaw mepigtamayan i Nemula taman melugay. ⁹Inikagi ké doo iya wé diyà keniyu egoh anay dodoo eg-ikagiye ku dema ini egoh di. Sumalà dé sa etaw egtegedon diyà keniyu amuk endà éhê di sa tegudon sinakem yu igtulù ké, iya sa etaw

mepigtamayan i Nemula taman melugay.

¹⁰Yoko egpenemdem duu ungayà ku oloen a etaw, dodoo ungayà ku polo metuuwan Nemula i diyà kenak. Yoko ma egpenemdem duu ungayà ku metuuwan a etaw, enù ka amuk iya sa ungayà ku, endà mebaluy di sinaligan a i Kelistu.

Ini Sa Tinulon I Pabelo Sa Egoh Di Migpesalu Diyà Si Hésus

¹¹O medoo дума ku epgigtuu, ungayà ku metiigan yu ini i. Beken danà penemdem etaw daa sa Mepion Tegudon igtulù ku diyà keniyu. ¹²Enù ka endà dinineg ku duu diyà etaw owoy endà ma duen etaw migtulù kenak, dodoo si Hésus Kelistu polo sa migpetiig diyà kenak siini Mepion Tegudon.

¹³Nedineg yu dé sa ukit-ukit ku egoh anay egoh ku mig-unut sa uledin ké, kami i Hudiyu. Tigtu pinelihay ku sa etaw epgigtuu diyà si Kelistu enù ka ungayà ku medaetan sa kepgigtuu da. ¹⁴Sa medoo дума ku Hudiyu nesetepeng sa kelukes ké, endà nekegaga da kenak epgangunut diyà sa medoo uledin ké, enù ka uman pa sa naken kegelol epgangunut diyà sa tegudon sa tupù ké.

¹⁵Apiya di pa medaet sa kebael ku sa etaw epgigtuu, eghiduwan i Nemula polo aken, enù ka egoh ku endà pa miglesut, hinemilì di dé aken

owoy inumow di ma aken anì aken sa egsugùsuguen di.
 16Pinenemdem i Nemula ipehaa di sa anak di si Kelistu diyà kenak anì itulù ku sa Mepion Tegudon denu kenagdi diyà sa medoo etaw beken Hudiyu. Agulé endà duen etaw kenà ku egpetulù. 17Owoy endà ma migpelikù a diyà Hélušalém anì egpetulù a diyà sa anay salu i Hésus. Dodoo miglagbas a muna diyà uwang Alabiya, agulé migpelikù a dema diyà sa menuwa Damasko. 18Egoh di neuma telu gepalay, mig-angay a diyà Hélušalém enù ka eglengen a diyà si Pidelu anì mesetiig ké. Duwa kapadian sa lugay ku mig-ugpà diyà kenagdi. 19Endà duen duma salu i Hésus hinaa ku dahiya liyu daa si Santiyago, hadi i Datù Hésus. 20Anan tuu ini i isulat ku diyà keniya, owoy netiigan i Nemula doo endà egbutbut a.

21Egoh ku kedu diyà Hélušalém, mig-angay a diyà sa uwang Siliya owoy uwang Silisiya. 22Huenan di, endà pa egkilalaen a sa medoo etaw egpigtuu diyà si Kelistu diyà uwang Hudiyu enù ka endà duen sa kenà da mighaa kenak. 23Dodoo dinineg da daa sa inikagi etaw, guwaen da, “Egoh anay kagdi sa tigtu migpelihay kenami anì mekeeked ké egpigtuu. Dodoo ini egoh egtitudon polo denu sa

kepigtuu etaw diyà si Kelistu.”
 24Huenan di, eg-oloen da Nemula i danà ku dé migpigtuu diyà si Kelistu.

**Ini Sa Tinulon I Pabelo
 Sa Egoh Da Netuuwan Salu I
 Hésus Ma Kagdi I**

2 1Na, egoh di neuma sepulù owoy epat gepalay, migpelikù a eg-angay diyà Hélušalém. Mig-unut Bilnabi i owoy inuwit ké ma Tito.
 2Mig-angay a dutu enù ka iya sa uyot i Nemula igpetiig di diyà kenak. Egoh ké migtebow dutu, nesetipon ké langun kaunutan etaw egpigtuu, owoy endà duen liyu etaw nekeamut dahiya. Sinelepang ku diyà kenagda sa Mepion Tegudon igtulù ku diyà sa medoo etaw beken Hudiyu. Iya sa binaelan ku anì metiigan sa medoo kaunutan metudà sa igtulù ku anì endà peulanen da duu sa igtulù ku diyà etaw beken Hudiyu. 3Hê, netuuwan sa medoo kaunutan diyà sa igtulù ku. Apiya di pa beken Hudiyu Tito i duma ku, endà ma egtegelen da duu egpekelaing ipat iling sa uledin igsugkow i Mosis. 4Dodoo duen sa liyu etaw migtebow diyà sa kenà ké nesetipon. Egpigtuu da ma gaa diyà si Hésus owoy egpangunut da diyà sa uledin igsugkow i Mosis, huenan di ungayà da pekelaingen da ma sa ipat i Tito. Mig-angay da daa eghahaa kenami anì metiigan

da amuk egpangunut ki ma diyà sa uledin igsugkow i Mosis, kita i etaw egpigtuu diyà si Hésus Kelistu, enù ka ungayà da meudipen ki dema diyà siedò uledin. 5Dodoo linengà i Hésus Kelistu dé kita diyà sa tapay uledin. 5Dodoo endà eg-unutan ké duu sa hagda uyot, enù ka ungayà ké endà duen butbut mekeamut diyà sa tuu tegudon igtulù ké diyà keniyu.

6Na, egoh sa medoo kaunutan migdineg denu sa ketulù ku, endà egpelumanan da duu sa ketegudon ku diyà etaw beken Hudiyu. Apiya di pa mehagtaw gaa sa gelal da, endà duen tayu etaw mehagtaw diyà sa kehaa i Nemula enù ka anan ki nesetepeng. 7Endà egsigbolowen da duu sa ketulù ku, dodoo netiigan da polo hinemilì i Nemula aken anì tumulù a sa Mepion Tegudon diyà sa etaw beken Hudiyu, lagà sa egoh di mighemilì si Pidelu egoh anay anì egtegudon diyà sa medoo Hudiyu. 8Enù ka danà sa tunung i Nemula migpesalu a diyà si Hésus anì tumegudon a diyà sa etaw beken Hudiyu. Hediya ma migpesalu ma Pidelu i anì tumulù diyà etaw Hudiyu. 9Na, iya gaa sa mapulù kaunutan etaw egpigtuu, si Santiyago owoy si Pidelu owoy si Huwan. Egoh da neketiig aken ma sa pineangay i Nemula egpetegudon, sinekulù da kami

si Bilnabi anì metandaan sebaen daa sa pedu ké langun. Iya sa neseunutan ké langun, kami si Bilnabi sa tumegudon diyà etaw beken Hudiyu owoy kagda sa tumegudon diyà etaw Hudiyu.

10Iya daa sa pinegeni da diyà kenami tabangan ké sa дума da pubeli diyà tanà Hudiya, owoy tapay doo iya sa pedu ku tumabang a kenagda.

Ini Sa Egoh I Pabelo Mighawid Si Pidelu Diyà Antiokiya

11Na, duen sa egoh ku tigtu a mighawid si Pidelu enù ka duen sa binaelan di endà mepion di. Egoh di migtebow diyà Antiokiya, 12neseselengan da egkaen sa etaw beken Hudiyu. Mepion iya wé, dodoo egoh sa дума etaw Hudiyu migtebow pineangay i Santiyago, migsabuh Pidelu i egkaen diyà sa etaw beken Hudiyu, enù ka nelimedangan di amuk luwohen da enù ka ungayà da mangunut sa medoo etaw beken Hudiyu diyà sa uledin igsugkow i Mosis denu sa kepekelaing ipat.

13Hediya ma sa дума etaw Hudiyu egpigtuu diyà Antiokiya, inilingan da ma Pidelu i egsabuh egkaen diyà sa etaw beken Hudiyu, apiya di pa netiigan da doo mepion amuk neseselengan da egkaen. Apiya si Bilnabi, migsabuh ma egkaen.

14Egoh ku neketiig endà eg-unutan da duu sa tuu tegudon denu si Kelistu,

sinigbolow ku Pidelu i diyà sa taengan sa medoo etaw epgigtuu. Guwaen ku, “Apiya di pa kuna sa etaw Hudiyu, egpekeiling ka doo sa adat etaw beken Hudiyu. Huenan di, endà mepion di amuk egtegelelen ko egpeiling sa etaw beken Hudiyu diyà sa nita adat Hudiyu.” Iya sa inikagi ku diyà si Pidelu.

Kumetiengaw Ki Diyà Sa Kehaa I Nemula Amuk Epgigtuu Ki

15Na, kami sa etaw Hudiyu enù ka Hudiyu sa tupù ké. Endà lagà ké sa etaw beken Hudiyu tegetipay uledin igsugkow i Mosis. 16Dodoo apiya di pa epgangunut ké diyà sa uledin igsugkow i Mosis, netiigan ké doo endà duen etaw kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà di epgangunut diyà sa uledin, enù ka iya daa sa etaw kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula sa etaw epgigtuu diyà si Hésus Kelistu. Huenan di, epgigtuu ké ma diyà si Hésus Kelistu anì kumetiengaw ké ma diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigttuu ké kenagdi beken danà ké epgangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, enù ka endà duen etaw kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà di epgangunut diyà sa uledin. 17Na, amuk ungayà ké kumetiengaw ké diyà sa kehaa i Nemula danà ké epgigtuu diyà si Kelistu, tuu ma doo kami sa

nesalà lagà sa etaw beken Hudiyu tegebael salà enù ka endà epgangunut ké diyà sa uledin igsugkow i Mosis. Apiya di pa endà petiengawen i Nemula duu kita danà ta epgangunut diyà sa uledin, beken si Kelistu doo sa pesuwan ta nesalà. 18Dodoo amuk epgangunut a dema sa uledin igsugkow i Mosis linengaan ku egoh anay enù ka guwaen ku kumetiengaw ki danà sa uledin, igpetiig ku dé aken sa tegebael salà enù ka tinipay ku sa uledin. 19Netiigan ku endà mebegayan a lalù endà meelut di danà ku epgangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis. Huenan di, inekedan ku dé sa nami uledin anì tigtu a polo eg-unut diyà si Nemula. 20Danà sa egoh ku migpigttuu diyà si Kelistu, lagà a ma nekeunut kenagdi igtutuk diyà sa kayu igbugsud. Edung egoh iya, beken sa naken uyot sa eg-unutan ku, dodoo si Kelistu polo sa eg-unutan ku enù ka eg-ugpà diyà sa pedu ku. Sa lugay ku nehagtay diyà tanà, takà a egsalig diyà sa Anak i Nemula. Eghiduwana di aken owoy nematay diyà sa kayu igbugsud anì alukan di aken. 21Amuk epgangunut a dema sa uledin igsugkow i Mosis, iniyugan ku sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenak. Dodoo meked a iya wé enù ka upama amuk kumetiengaw sa etaw diyà sa kehaa i Nemula

danà da egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, endà duen nesugatan sa kepatay i Kelistu.

**Ini Denu Sa Kepigtuu Sa Etaw
Diyà Si Hésus**

3 ¹Ay, endà mekepenemdem yu kiyu i etaw tegeGalatiya. Maen di ya eg-unut yu polo diyà sa kagi etaw egpepigtuu keniyu diyà sa tapay uledin igsugkow i Mosis? Tigtu a negaip keniyu, enù ka metumàmà sa ketulù ku keniyu egoh anay denu sa kinapatay i Hésus Kelistu diyà sa kayu igbugsud. ²Enù di ya, sinakem yu pa sa Metiengaw Suguy i Nemula danà sa kepangunut yu sa uledin igsugkow i Mosis? Netiigan ta endà tuu iya wé, enù ka migsakem yu polo sa Metiengaw Suguy di danà yu migpigtuu diyà sa tegudon igtulù ku denu si Kelistu. ³Endà mekepenemdem yu kiyu i. Egoh yu anay egpigtuu diyà si Kelistu, tigtu yu egsalig diyà sa ketabang sa Suguy i Nemula. Dodoo ini egoh di guwaen yu dō kumetiengaw yu diyà sa kehaa i Nemula danà yu egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis. ⁴Endà mepion di amuk peulanen yu sa langun inukitan yu danà yu egpigtuu diyà si Hésus, enù ka

dakel doo sa ulan di. ⁵Si Nemula sa migbegay diyà keniyu sa Metiengaw Suguy di owoy kagdi ma sa migbael panduan diyà keniyu. Beken danà sa kepangunut yu sa uledin igsugkow i Mosis iya wé binaelan di diyà keniyu, dodoo danà yu polo migsakem sa tegudon igtulù ké denu si Kelistu.

⁶Taa yu si Ablaham sa tupù ké egoh anay. Duen sa kagi i Nemula igpesulat denu kenagdi, guwaen di, “Migpigtuu Ablaham i diyà si Nemula, huenan di migketiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigtuu di.”^a ⁷Huenan di, igpetiig ké ini i diyà keniyu. Sumalà dé sa etaw egpigtuu lagà sa kinepigtuu i Ablaham, mebaluy doo kagdi ma sa tugod i Ablaham. ⁸Duen sa kagi i Nemula igpesulat denu sa egoh etaw beken Hudiyu kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà da egpigtuu. Huenan di, iya sa mepion tegudon tinulon i Nemula diyà si Ablaham egoh anay, guwaen di, “Danà sa kepigtuu ko, metabangan sa langun etaw diyà tanà.”^b ⁹Na, migpigtuu Ablaham i sa inikagi i Nemula, huenan di tinabangan i Nemula kagdi i. Hediya ma

^a 3:6 Basa ko Génesis 15:6. ^b 3:8 Basa ko Génesis 12:3; 18:18; 22:18.

metabangan ma sa langun
etaw egpigtuu diyà si Nemula.

**Pigtamayan I Nemula Sa Langun
Etaw Egtipay Uledin Di**

10Na, sa medoo etaw ungayà
da kumetiengaw da diyà sa
kehaa i Nemula danà da
migpangunut sa uledin
igsugkow i Mosis, kagda polo sa
mepigtamayan i Nemula, enù
ka duen sa kagi i Nemula
igpesulat, guwaen di,

“Pigtamayan i Nemula sa etaw
endà tigtu di egpangunut
diyà sa langun uledin igsulat
i Mosis.”^c

11Netiigan ta doo endà duen
etaw kumetiengaw diyà sa
kehaa i Nemula danà di
egpangunut diyà sa uledin
igsugkow i Mosis, enù ka duen
ma sa kagi i Nemula igpesulat,
guwaen di,

“Iya sa etaw kumelalù taman
melugay
sa etaw migketiengaw diyà
sa kehaa i Nemula danà sa
kepigtuu di.”^d

12Dodoo amuk duen etaw
mekepangunut diyà sa langun
uledin igsugkow i Mosis, endà
duen sa ulan sa kepigtuu di diyà
si Kelistu, enù ka iya sa kagi i
Nemula igpesulat, guwaen di,

“Sa etaw mekepangunut diyà
sa langun uledin igsugkow i
Mosis,
iya sa etaw mebegayan lalù
endà meelut di.”^e

13Dodoo netiigan ta endà duen
etaw mekegaga egpangunut
diyà sa langun uledin. Huenan
di, sa etaw egsalig diyà sa
uledin igsugkow i Mosis, iya
polo sa etaw pigtamayan i
Nemula danà sa uledin. Dodoo
si Kelistu sa miglaun kenita diyà
sa kepigtamay i Nemula, enù ka
netuing diyà kagdi sa
kepigtamay i Nemula kenita
etaw nesalà egoh di nematay
diyà sa kayu igbugsud. Enù ka
duen sa kagi i Nemula
igpesulat, guwaen di,

“Sumalà dé sa etaw
inimatayan
owoy igdeleket diyà sa kayu
igbugsud,
iya sa tandà di nepigtamayan i
Nemula.”^f

14Na, danà sa kinepatay i Hésus
Kelistu diyà sa kayu igbugsud,
mebegayan ma sa etaw beken
Hudiyu sa mepion ketabang
igpasad i Nemula diyà si
Ablaham egoh anay, owoy danà
sa kepigtuu ta diyà si Hésus
Kelistu, mekesakem ki sa
Metiengaw Suguy i Nemula
igpasad di egoh anay.

^c 3:10 Basa ko Dutilonomiyu 27:26. ^d 3:11 Basa ko Habakuk 2:4.

^e 3:12 Basa ko Lébitiko 18:5. ^f 3:13 Basa ko Dutilonomiyu 21:23.

Ini Sa Igtulù I Pabelo Denu Sa Pasad I Nemula Diyà Si Ablaham

15Na, o medoo duma ku egpigtuu, egtulonon ku kiyu balatan. Upama, amuk egpelesen ta sa pasad ta diyà sa duma ta, tumandà ki diyà sa igsulat. Egoh ta ubus migtandà, endà mebaluy di kedanan etaw sa danà ta egsulat owoy endà ma mebaluy di amuk salimbuten di. 16Hediya ma sa igpasad i Nemula diyà si Ablaham owoy sa tugod di egoh anay. Beken sa langun tugod i Ablaham sa pinasadan i Nemula, dodoo sebaen i Kelistu daa sa tugod i Ablaham sa pinasadan di. 17Na, selepangen ku ini i igsulat ku. Migpasad Nemula i diyà si Ablaham egoh anay. Egoh di neuma epat gatus owoy telu pulù gepalay, pinesulat i Nemula Mosis i sa uledin di diyà sa medoo etaw Hudiyu egoh anay. Dodoo apiya di pa pinesulat i Nemula Mosis i iya wé uledin, tapay doo meketuu sa pasad i Nemula diyà si Ablaham. Endà ma mebaluy di mekedan sa pasad i Nemula diyà si Ablaham egoh anay. 18Upama, amuk kumelalù ki danà ta migpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, endà dé duen ulan sa igpasad i Nemula diyà si Ablaham. Dodoo danà sa igpasad di polo, igbegay di sa lalù diyà si Ablaham.

19Na, apiya di pa tuu endà melalù ki danà sa kepangunut ta sa uledin igsugkow i Mosis, duen doo sa ulan iya wé uledin. Igpesugkow i Nemula sa uledin di diyà sa etaw Hudiyu anì metiigan sa langun etaw sa salà da. Iya daa sa lugay da egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis taman daa sa egoh di tumbow Kelistu i tugod i Ablaham sa pinasadan i Nemula. Egoh i Nemula migbegay iya wé uledin, tinulon di diyà sa egsugùsuguen di. Agulé igsugkow da diyà si Mosis owoy tinulon di ma diyà sa medoo etaw Hudiyu. 20Dodoo uman pa mepion sa egoh i Nemula migpasad diyà si Ablaham, enù ka endà duen liyu egsugkow diyà kenagdi. Si Nemula dé sa tigtu eg-ikagi diyà kenagdi.

Ini Sa Pesuwan Di Duen Sa Uledin I Nemula

21Na, yoko egpenemdem duu amuk igsambì i Nemula sa uledin di diyà sa igpasad di si Ablaham. Endà tuu iya wé, enù ka upama amuk mebegayan ki lalù endà meelut di danà ta egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, kumetiengaw ki ma doo langun diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepangunut ta sa uledin. 22Dodoo endà tuu iya wé, enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Nesalà sa langun etaw owoy

lagà da neudipen diyà salà.”
Dodoo mebegayan ki sa mepion pasad i Nemula danà ta daa egpigttuu diyà si Hésus Kelistu.

²³Egoh ké endà pa egpigttuu diyà si Kelistu, lagà ké nebilanggu diyà sa uledin igsugkow i Mosis owoy endà nekelaun ké taman endà mehaa sa kepigtuu ké diyà si Kelistu. ²⁴Huenan di, iya lagà sa iggaet kenami sa uledin igsugkow i Mosis, enù ka lagà batà ké pelà taman sa ketebow i Kelistu, enù ka egoh di egtebow mebaluy kumetiengaw ki dé diyà sa kehaa i Nemula danà ta egpigttuu diyà kenagdi. ²⁵Na, danà ta dé egpigttuu diyà si Kelistu ini egoh, endà dé negaet ki diyà sa uledin igsugkow i Mosis.

²⁶Na, kiyu ma dé sa anak i Nemula ini egoh di danà sa kepigtuu yu diyà si Hésus Kelistu. ²⁷Migpebautis yu ma dé anì egtandaan yu nesesebaen yu si Kelistu, huenan di eg-ilingan yu sa hagdi adat lagà sa kegal igluhub yu. ²⁸Na, diyà sa kehaa i Nemula, endà duen sa tayu mehagtaw diyà sa langun etaw egpigttuu. Nesetepeng sa etaw Hudiyu owoy sa beken Hudiyu, nesetepeng ma sa udipen owoy sa temù etaw, nesetepeng ma sa maama owoy sa bayi. Nesesebaen ki langun danà ta egpigttuu diyà si Hésus Kelistu. ²⁹Amuk kiyu sa etaw i Kelistu, tugod yu ma i Ablaham owoy

mebegayan yu ma sa mepion igpasad i Nemula ibegay diyà si Ablaham egoh anay.

**Ini Sa Igtulù I Pabelo Denu
Kenita I Anak I Nemula**

4 ¹Na, egtulonon ku kiyu balatan. Upama amuk nematay sa etaw, mebegayan doo sa anak di sa langun taman di. Dodoo amuk tukééy pelawà sa anak di, endà mebegayan di owoy lagà pelawà udipen enù ka eggaeten etaw, apiya di pa kagdi sa épê sa langun taman emà di. ²Egoh di tukééy pelawà, eggaeten sa etaw tapay hinemilì sa emà di eg-ipat sa langun taman di. Iya sa binaelan da taman endà meuma sa tapay pasad inikagi sa emà di egoh sa anak di mebegayan sa langun taman di. ³Hediya ma kita i. Egoh i Kelistu endà pa egtebow, lagà ki ma udipen danà ta egpangunut diyà sa adat sa tupù ta owoy sa ketulù sa medoo lukes ta diyà tanà. ⁴Dodoo egoh di neuma sa pasad hinemilì i Nemula egoh anay, pineangay di sa Anak di diyà tanà owoy migpeanak diyà sa etaw Hudiyu. Huenan di, migpangunut ma diyà sa uledin Hudiyu igsugkow i Mosis, ⁵anì launen di kita i etaw neudipen diyà sa uledin anì meanak i Nemula ma kita.

⁶Na, danà ta dé anak i Nemula, egpeugpaen i Nemula sa Metiengaw Suguy di diyà sa

pedu ta. Huenan di, mebaluy amuk umowen ta kagdi i, guwaen ta, “O Emà ku.” 7Enù ka danà sa kehidu di kenita, endà dé meudipen ki diyà sa uledin, dodoo anak di polo kita. Owoy danà ta dé anak di, sumakem ki ma doo sa langun ibegay di diyà sa anak di.

Ini Sa Egoh I Pabelo Nebukul Denu Sa Medoo TegeGalatiya

8Na, egoh anay egoh yu endà pa egpigtuu diyà si Nemula, neudipen yu diyà sa medoo nemula-mula diyà tanà. 9Dodoo ini egoh di, egpigtuu yu dé diyà sa tigtu Nemula diyà langit sa mighemilì keniyu egoh anay. Huenan di amuk etaw i Nemula yu dé, maen di ya egpelikuan yu sa tapay uledin diyà tanà endà mekealuk di keniyu? Endà mepion di amuk meudipen yu dema dahiya 10danà yu egpangunut diyà sa adat etaw Hudiyu denu sa agdaw keetud owoy denu sa agdaw kepista da uman bulan owoy uman palay owoy sumalà dé sa egoh da egpista. Endà doo mealukan yu danà yu egpangunut diyà sa tapay adat Hudiyu.

11Egkebukulan ku kiyu i temù enù ka lagà egpeulanen yu sa igtulù ku keniyu denu si Hésus Kelistu.

12O medoo duma ku egpigtuu, ini sa tigtu egpegeniyen ku diyà keniyu.

Ilingi yu aken enù ka eg-ilingan ku kiyu i etaw beken Hudiyu apiya Hudiyu a, enù ka egoh ku migpigtuu diyà si Kelistu mig-eked a dé egsalig diyà sa uledin ké igsugkow i Mosis. Egoh anay egoh ku diyà keniyu, mepion doo sa adat yu diyà kenak. 13Netiigan yu eglinadu a egoh ku anay migtebow diyà keniyu, huenan di nelugay a eg-ugpà egtulù sa Mepion Tegudon diyà keniyu. 14Apiya di pa nelikutan yu temù danà ku eglinadu diyan, endà nelepuhan yu duu aken dodoo egsaluan yu polo lagà sa kesalù yu sa egsugùsuguen i Nemula kedu diyà langit taman si Hésus Kelistu ma. 15Netiigan ku tigtu yu neanggan egoh ku diyà keniyu. Upama amuk egpegeniyen ku sa mata yu, ibegay yu doo diyà kenak danà sa kehidu yu. Dodoo ini egoh di, nehali dé kéen sa pedu yu denu kenak. 16Enù di ya, egkuntelaen yu dé kéen aken danà ku migtulù keniyu sa tuu tegudon?

17Dodoo sa medoo liyu etaw egtulù keniyu, egloyuken da kiyu mepion, dodoo medaet sa ungayà da diyà keniyu enù ka iya daa sa ungayà da kuntelaen yu aken anì kagda daa sa unutan yu. 18Na, mepion ma doo amuk duen etaw egloyuk keniyu amuk mepion sa egbaelan da diyà keniyu, enù ka apiya di pa endà diyà a keniyu,

mepion doo amuk duen sa loyuk yu.

19Na, o medoo etaw epgigtuu lagà sa medoo anak ku eghiduwana ku, lagà a dema sa bayi egsakalan enù ka tigtu a egkebukul keniyu taman endà meilingan yu duu sa adat i Kelistu. 20Ungayà ku mangay a diyana anì meseolom ki mepion, enù ka endà netiigan ku duu ngadan sa mepion isulat ku diyà keniyu danà ku tigtu nebukul keniyu.

**Ini Sa Tinulon I Pabelo
Sa Selepangan Sa Duwa Sawa
I Ablaham**

21Na, kiyu i etaw egkeiyap egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, penemdem yu temù sa selepangan iya wé uledin. 22Enù ka nebasa ta sa kagi i Nemula igpesulat denu sa duwa anak i Ablaham maama egoh anay. Sebaen sa anak di diyà sa udipen di si Hagal, sebaen ma sa anak di diyà sa tigtu sawa di si Sala. 23Sa anak di diyà sa udipen, iya sa binaelan etaw daa. Dodoo sa anak di diyà sa tigtu sawa di, iya danà sa igpasad i Nemula diyà si Ablaham enù ka tapay dé endà eg-anak Sala i.

24Na, iya sa selepangan sa duwa sawa i Ablaham lagà sa duwa pasad ukitan etaw

mangay diyà si Nemula. Si Hagal sa bayi udipen, kagdi lagà sa uledin igbegay i Nemula diyà si Mosis dutu Getan Sinay dò. Huenan di, lagà neudipen ma sa langun etaw tugod di egpangunut diyà sa uledin.

25Dutu tanà Alabiya dò sa Getan Sinay pinegulepengan ku si Hagal. Owoy lagà si Hagal ma sa menuwa Hélusalém ini egoh di, enù ka egkeudipen sa langun etaw dahiya diyà sa uledin igsugkow i Mosis. 26Dodoo beken udipen Sala i sawa i Ablaham, huenan di kagdi sa pinegulepengan kenita i etaw epgigtuu diyà si Hésus, enù ka endà dé neudipen ki diyà sa uledin igsugkow i Mosis. 27Enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Meanggan ka kuna i,
apiya di pa endà dé umanak ka.

Petibos ka danà ko neanggan temù,
apiya di pa endà tinugedam ko duu sa kesakalan ko.

Enù ka uman pa kedoo anak sa bayi inekedan sawa di diyà sa kedoo anak sa bayi épê sawa.”^g

28O medoo duma ku epgigtuu, kita ma sa anak i Nemula danà sa igpasad di. Lagà ki si Isak anak i Sala enù ka kagdi sa anak igpasad i

^g 4:27 Basa ko Isayas 54:1.

Nemula diyà si Ablaham.
29Egoh anay sa inanak i Hagal danà sa binaelan etaw daa, pinelihay di Isak i inanak da i Sala danà sa Suguy i Nemula. Hediya ma ini egoh di, kita sa pinelihay etaw egkeudipen diyà sa uledin igsugkow i Mosis.
30Dodoo duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Hemagawi ko sa bayi udipen owoy sa anak di, enù ka endà mebegayan sa anak udipen sa langun taman emà di. Iya daa sa mebegayan sa anak temù etaw.”^h
31Na, o medoo duma ku, lagà ki anak sa temù etaw, kita i langun etaw egpigtuu diyà si Kelistu; beken ki anak udipen.

**Igtulù I Pabelo Anì Endà
 Meudipen Da Dema Diyà
 Sa Uledin**

5 ¹Na, endà dé egkeudipen ki diyà sa uledin igsugkow i Mosis enù ka linaun i Kelistu dé kita. Huenan di, udesi yu dé sa kepigtuu yu anì endà meudipen yu dema diyà sa uledin.

²Taa yu, hih. Si Pabelo a eg-ikagi ini i diyà keniyu. Amuk sa kepekelaing ipat sa egsaligan yu anì mealukan yu, egpeulanen yu polo sa kepigtuu yu diyà si Kelistu. ³Tuu ini i eg-ikagiyen ku diyà keniyu ini

egoh. Amuk egsalig yu diyà sa kepekelaing ipat anì mealukan yu, pangunuti yu ma dé sa langun uledin igsugkow i Mosis.
⁴Na, kiyu i etaw ungayà yu kumetiengaw yu diyà sa kehaa i Nemula danà yu egpangunut diyà sa uledin, ininiyugan yu dé Kelistu i owoy migpeliyu yu ma dé diyà sa ketabang i Nemula.
⁵Dodoo kami, egsaligan ké polo sa kepetiengaw i Nemula kenita diyà sa kehaa di, owoy iya sa eg-angat-angatan ta danà sa Metiengaw Suguy di. ⁶Amuk egpigtuu ki diyà si Hésus Kelistu, nesetepeng ki doo diyà sa kehaa i Nemula, iling ka nekelaingan ki ipat ataw ka endà nekelaingan ki ipat. Dodoo iya daa sa miulan sa kepigtuu ta diyà kenagdi, owoy iya sa tandà di sa kesehiduway ta.

⁷Egoh anay tigtu yu egpigtuu diyà sa tuu tegudon igtulù ku keniyu, dodoo negaip a keniyu ini egoh enù ka mig-eked yu dé egpigtuu diyà sa tuu tegudon. Ngadan di etaw sa migpeeked keniyu egpepigtuu? ⁸Beken danà i Nemula iya wé, enù ka kagdi polo sa mig-umow keniyu anì migtuu yu diyà kenagdi.
⁹Tuliki yu sa etaw egtulù keniyu sa kagi endà tuu di, enù ka lagà da sa tukéy ipelenuk epan medelamet mekeseluh diyà sa langun tapung amuk

^h 4:30 Basa ko Génesis 21:10.

egbael ki epan. ¹⁰Apiya iya sa igsulat ku diyà keniyu, metiigan ku doo mangunut yu diyà siini kagi ku enù ka nesesebaen ki si Datù. Dodoo sa etaw egbogo keniyu danà sa tegudon da endà tuu di, iya sa etaw mepigtamayan i Nemula.

¹¹O medoo дума ku epgigtuu, duen etaw guwaen da dò tapay a doo gaa egtulù denu sa kepekelaing ipat anì mealukan ki. Dodoo endà tuu iya wé, enù ka upama amuk tuu sa kagi da, maen di ya atu egpelihayen a sa etaw Hudiyu egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis? Upama amuk egtulù a sa kepekelaing ipat, endà egpelihayen da ma aken danà ku egtulù denu sa kepatay i Kelistu diyà sa kayu igbugsud. ¹²Na, sa etaw egbogo keniyu danà da egtulù sa kepekelaing ipat, ungayà ku hedem uman da polo pekapun utas.

Ini Sa Igtulù I Pabelo Anì Egsehiduway Da

¹³Na, o medoo дума ku epgigtuu, inumow i Nemula kiyu anì melaun yu diyà sa egoh yu neudipen diyà sa uledin igsugkow i Mosis. Dodoo apiya di pa endà dé neudipen yu, yoko eg-unut ta diyà sa medaet uyot sa tapay pedu yu. Dodoo sebuligay yu polo danà

sa kesehiduway yu. ¹⁴Enù ka sebaen daa sa pesu sa langun uledin igsugkow i Mosis egoh anay, guwaen di, “Hiduwi ko sa дума ko éhê sa kehidu ko keniko.”ⁱ ¹⁵Dodoo amuk egkesebulit yu owoy egsesigbolowoy yu owoy egsekudiyay yu ma, tulik yu anì endà medaetan sa pedu yu nesesebaen.

Ini Sa Igtulù I Pabelo Anì Munut Da Diyà Sa Suguy i Nemula

¹⁶Na, ini sa igsasà ku keniyu, peunut yu dé diyà sa Suguy i Nemula anì endà dé unutan yu duu sa medaet uyot sa tapay pedu yu. ¹⁷Enù ka tigesà sa uyot sa tapay pedu ta owoy sa uyot sa Suguy i Nemula. Lagà egkeseekuntelà sa tapay pedu ta owoy sa uyot sa Suguy i Nemula. Huenan di, egkelikutan ki egbael mepion danà sa pedu ta egkeduwa. ¹⁸Dodoo amuk egpeunut ki diyà sa Suguy i Nemula, endà dé meudipen ki diyà sa uledin igsugkow i Mosis.

¹⁹Netiigan ta doo sa egbaelan sa etaw eg-unut diyà sa tapay pedu da. Ini sa lagà egbaelan da, tegebigà da owoy mahù sa pedu da owoy endà ma egkemalaan da sa medaet egbaelan da. ²⁰Egpenemulawen da sa medoo inetaw owoy egsalig da ma diyà sa beliyan.

ⁱ 5:14 Basa ko Lébitiko 19:18.

Egkesekuntelà da owoy egkeselimbul da ma. Egkesinawan da sa langun taman duma da owoy egkesebulit da. Telam-amen da ma owoy egkesesegumalay da ma. ²¹Big-imawen da ma sa langun taman owoy tegepehilu da ma. Egkeiyap da egbael sumalà dé sa medaet ungayà da, owoy duen ma medoo liyu egbaelan da medaet éhê iya wé tinulon ku. Mikagi a dema ini egoh di sa tinulon ku diyà keniyu egoh anay. Iya sa etaw endà mekeunut diyà sa kedadù i Nemula sa etaw tegebael medaet.

²²Dodoo sa etaw eg-unut diyà sa Suguy i Nemula, netiigan ta ma sa egbaelan da. Eghiduwana da sa duma da, owoy meanggan da ma. Melanih ma sa pedu da, owoy metigkel da ma sa kelikutan da. Mipedu da ma owoy mepion sa adat da owoy kesaligan da ma. ²³Melungoy sa pedu da owoy metulanged da ma. Amuk hediya sa egbaelan ta, endà duen uledin i Nemula metipay ta. ²⁴Kita i etaw egpigtuu diyà si Hésus Kelistu, lagà igtutuk sa uyot sa tapay pedu ta diyà sa kayu igbugsud enù ka inekedan ta dé iya wé. ²⁵Binegayan sa Suguy i Nemula kita sa magtu pedu ta owoy sa lalù endà meelut di, huenan di peunut yu dé diyà kenagdi. ²⁶Dodoo

yoko egpeolòlò ya owoy yoko egkesebulit ta owoy yoko ma egkesina ya sa langun taman duma yu.

**Ini Sa Igsasà I Pabelo
Diyà Kenagda Denu Sa Mepion
Adat Da**

6 ¹Na, o medoo duma ku egpigtuu, amuk netiigan yu nesalà sa duma yu egpigtuu, mepion amuk kiyu i etaw eg-unut diyà sa Suguy i Nemula sa tumabang kenagdi anì pelikuen yu kagdi pepigtuu. Dodoo mepion yu sa pedu yu diyà kenagdi. Tuliki yu ma anì endà meenggat yu ma diyà salà. ²Sebuligay yu, enù ka amuk iya sa egbaelan yu, egpangunut yu doo diyà sa igsugù i Kelistu. ³Amuk duen etaw guwaen di dò negulub sa pedu di dodoo endà pelawà, iya sa etaw neakalan. ⁴Mepion amuk uman sebaen etaw polo sa menemdem denu sa hagdi adat, enù ka amuk mepion sa adat di, meanggan doo danà sa adat di mepion beken danà di nekelowon diyà sa adat duma di. ⁵Enù ka uman sebaen etaw, eg-uwiten di ma sa hagdi pedu.

⁶Na, kiyu i etaw egpetulù sa kagi i Nemula, mepion amuk ibegay yu diyà sa tegetulù yu sa duma nekuwa yu mepion.

⁷Hahaa yu anì endà meakalan yu. Endà mebaluy di akalan ta Nemula i, enù ka sumalà dé sa ig-ohok sa etaw,

iya ma sa ketuwen di. Hediya ma sa binaelan etaw, mekuwa di ma doo bunga sa binaelan di. 8Amuk duen etaw eg-unut diyà sa tapay pedu di, mehaa di doo sa kepatay di taman melugay. Dodoo sa etaw eg-unut diyà sa Suguy i Nemula, mebegayan doo sa lalù endà meelut di. 9Huenan di, mepion amuk endà egkesemek ki egbael mepion, enù ka amuk muman ki mael mepion, mesakem ta doo sa mepion kedu si Nemula amuk meuma sa pasad di. 10Huenan di, ini sa mepion egbaelan ta. Sumalà dé sa agdaw di, mael ki mepion diyà sa langun etaw, labi pa diyà sa duma ta epgigtuu.

**Ini Sa Sabuhanan Kagi I Pabelo
Diyà Sa Medoo TegeGalatiya**

11Na, si Pabelo a egsulat diyà siini sabuhanan igsulat ku diyà keniyu. Haa yu sa danà ku egsulat dakel. 12Sa etaw egtegel keniyu egpekelaing ipat, iya sa etaw egpeolòlò daa diyà sa duma da Hudiyu. Enù ka guwaen da dò amuk epgangunut da diyà sa adat Hudiyu, endà mepelihay da gaa danà da epgigtuu diyà sa kepatay i Kelistu diyà sa kayu igbugsud. 13Dodoo apiya di pa egtegelan da kiyu egpekelaing ipat, endà doo epgangunut da

diyà sa langun uledin igsugkow i Mosis. Egkeiyapan da daa sa kepekelaing ipat yu anì egpeolòlò da danà yu eg-unut diyà kenagda. 14Dodoo aken, endà peolòlò a. Sebaen daa sa oloen ku sa kepatay i Hésus Kelistu sa Datù ta, enù ka danà di nematay diyà sa kayu igbugsud, endà dé egkeudipen a diyà sa tapay pedu ku owoy endà ma dé neuwit a sa tapay pedu ku. 15Na, sa etaw nekelaingan ipat ataw ka endà, nesetepeng ki doo diyà sa kehaa i Nemula amuk epgigtuu ki. Iya daa sa tigtu miulan sa magtu pedu ta ibegay i Nemula. 16Na, kiyu i etaw eg-unut diyà siini igtulù ku, ungayà ku melanah sa keugpà yu owoy mehiduwan i Nemula ma kiyu i langun etaw di, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu.

17Na, edung ini egoh di, hawidi yu dé sa etaw egsumbung kenak guwaen da dò beken a salu i Hésus, dodoo iya polo sa tandà di aken sa egsugùsuguen i Hésus sa lawa ku neseluh kelaing.

18O medoo duma ku epgigtuu, egsimbà a anì mekehaa yu langun sa mepion ketabang ipeuloy i Hésus Kelistu sa Datù ta. Amin.

Na, taman iya daa sa kagi ku.
Si Pabelo